

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	21119 - Geografia Rural
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	F
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	21119 - Geografia Rural
Crèdits	1,8 de presencials (45 hores) 4,2 de no presencials (105 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 1S (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Jaume Binimelis Sebastián jaume.binimelis@uib.es	10:00	17:00	Dimecres	12/09/2016	14/07/2017	Edifici Beatriu de Pinós. Despatx 50

Contextualització

Siau benvingut a l'assignatura "Geografia Rural". L'assignatura "Geografia Rural" pretèn ésser un dels instruments a través dels quals posar fonaments en la formació bàsica dels estudis de Grau en Geografia. Nogensmenys, forma part conjunt d'assignatures del mòdul troncal de tercer curs del títol de grau en Geografia, iniciant-se al primer quadrimestre del Curs 2010-2011.

"Geografia Rural" forma part del Mòdul Troncal del Títol de Grau en Geografia. El mòdul troncal alhora es subdivideix en tres matèries: Geografia Humana, Geografia Física i Geografia Regional. L'assignatura "Geografia Rural" forma part de la matèria Geografia Humana, matèria seqüenciada en 6 assignatures, una primera de caràcter general "Geografia Humana General" i la resta d'específiques. "Geografia Rural" és una de les 5 assignatures específiques de la matèria "Geografia Humana".

El mòdul troncal agrupa les competències específiques del títol i constitueix l'eix central de la Geografia com a disciplina científica. En conseqüència, l'assignatura "Geografia Rural" respon en el seu disseny a l'adquisició d'alguns dels objectius específics del Títol de Grau com són comprendre els coneixements fonamentals de la matèria geogràfica com a disciplina científica, ser capaç d'analitzar processos, canvis i interaccions al medi físic i a l'entorn humà o adquirir una consciència crítica de la importància de l'escala temporal als processos físics i humans i a llurs interaccions. L'assoliment dels objectius del mòdul troncal a on pertany l'assignatura "Geografia Rural" serà indispensable dins de la teva carrera professional, tant a l'empresa com a l'administració pública. Tant en la presa de decisions que te sol·licitarà el món empresarial, com en les tasques de diagnòstic territorial de l'àmbit laboral de la planificació com també en una labor més reflexiva en àmbits docents i de recerca, haver assolit aquests objectius serà una de les claus del teu èxit.

Requisits

L'assignatura té un caràcter de formació bàsica i en conseqüència, no té requisits essencials ni recomenables.

Competències

L'assignatura "Geografia Rural" té la finalitat de contribuir a l'assoliment de les competències que apareixen a continuació, que formen part del conjunt de competències del pla d'estudis del nou títol de grau en Geografia:

Específiques

- * CE4 - Demostrar un coneixement global de la construcció de llocs i entorns fora de la seva pròpia i immediata experiència quotidiana i comprendre la forma en què un determinat lloc s'ha constituït i és permanentment renovat per processos físics, ambientals, biòtics, socials, històrics, econòmics i culturals..
- * CE5 - Utilitzar adequadament les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) per recopilar, processar, analitzar i interpretar la informació i fer front a qüestions geogràfiques..
- * CE6 - Aplicar les principals tecnologies dedicades a l'estudi de les relacions recíproques del medi físic i humà, particularment les destinades a avaluar l'impacte ambiental de les activitats antròpiques, les seves conseqüències sobre el paisatge i la transmissió de continguts científics de forma que facilitin la seva aplicació en els entorns acadèmics, professionals, educatius i de divulgació..

Genèriques

- * CG1 - Ser capaç de conceptualitzar patrons, processos, interaccions i canvis en el món físic i a l'entorn humà, entesos ambdós com un sistema dins d'una àmplia gamma d'escala espacial..

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Se tracta d'una assignatura de formació bàsica, raó per la qual s'ha pretès plasmar en la programació dels continguts de l'assignatura, els grans temes de la Geografia Rural. No obstant això, s'ha intentat que els continguts d'aquesta Geografia Rural s'adaptin al repte que actualment tenen les Ciències Socials d'analitzar els grans canvis que han tingut lloc al món aquests darrers 30 anys. S'analitzaran els grans temes de la Geografia Rural, subratllant l'estudi dels canvis i transformacions dels espais rurals multifuncionals del món industrialitzat i els canvis de l'agricultura a les societats endarrerides dins del context de la globalització. .

Continguts temàtics

- Bloc 1. Medi físic i agricultura al món
 - L'espai rural i la Geografia Rural
 - Agricultors i espais de producció agrícola al món
 - El medi físic com a condicionant de l'activitat agrària: latitud, condicions climàtiques, orografia i condicions edàfiques
 - Els components biòtics i abiòtics de l'agrosistema i la seva artificialització

- Bloc 2. Les estructures de les explotacions agràries

Els sistemes de tinença

Grans i petites explotacions

La dinàmica de les explotacions agràries

Les reformes estructurals: concentració parcel·laria, reformes agràries liberals, col·lectivització i descol·lectivització als antics països socialistes

Bloc 3. Condicionants polítics, econòmics i tècnics de l'agricultura. Els sistemes de producció agrícola

El paper jugat per les polítiques agrícoles.

Els condicionats tècnics, econòmics i financers

El paper jugat per les multinacionals de l'alimentació

Sistemes de producció i agricultura

Bloc 4. La urbanització del camp

Canvi rural al món desenvolupat.

Contraurbanització i Naturbanització

La multifuncionalitat dels espais rurals

Bloc 5. Les agricultures del Nord i del Sud

Globalització i transformació de l'agricultura als països industrialitzats.

La implicació de la globalització als països pobres

Criteris de regionalització dels espais agraris. Els sistemes agrícoles

Metodologia docent

El procés d'ensenyança-aprenentatge al si de l'assignatura "Geografia Rural" es desenvoluparà a partir de l'ús de diverses tècniques: la classe teòrica a on el professor marcarà les línies mestres de temari. D'altra banda, professor i alumne aprofundiran en aspectes concrets de la temàtica de l'assignatura des de la discussió i el debat, en tallers i seminaris. La sortida de camp servirà per analitzar i observar la incidència de l'activitat humana sobre el territori. La tutoria, possibilitarà el contacte més directe entre docent i discent, i servirà per orientar l'alumne en l'elaboració d'informes i memòries del seu treball no presencial.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	Exposició per part del professor de les línies mestres del temari	15
Seminaris i tallers	Taller de lectures	Grup mitjà (M)	Discussió sobre un aspecte concret del temari a partir d'una lectura. El professor haurà entregat prèviament una lectura que l'alumne llegirà a casa seva	6

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes pràctiques	Pràctiques presencials	Grup mitjà (M)	Resolució d'exercicis i pràctiques on s'adquiriran habilitats en l'ús de tècniques estadístiques i cartogràfiques pròpies de la Geografia Rural	6
Tutories ECTS	Tutories en grup	Grup petit (P)	Tutories en grup per resoldre problemes dels informes, memòries i lectures realitzades durant el semestre	2
Avaluació	Assaig sobre les sortides	Grup gran (G)	Amb les notes de camp i el material bibliogràfic recomanat pel docent, els alumnes hauran de respondre a les qüestions que sobre les sortides els hi planteji el professor	4
Avaluació	Prova de resposta breu o objectiva	Grup gran (G)	Prova objectiva. S'avaluaran els aspectes teòrics desenvolupats al llarg del curs i el contingut del material bibliogràfic d'obligada lectura	2
Altres	Sortides de camp	Grup mitjà (M)	La sortida de camp és el mètode millor i més immediat per comparar el cos teòric de la Geografia Rural amb la realitat. Té gran importància perquè fonamenta la percepció directa d'elements geogràfics que enriqueixen els camps cognitius dels alumnes	10

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Estudi i preparació d'unitats didàctiques	L'alumne amb la informació obtinguda a les classes teòriques i la bibliografia recomenada haurà de preparar i estudiar els continguts dels temes de l'assignatura	45
Estudi i treball autònom individual	Lectures	Realització individual de les lectures encomenades pel docent per a la preparació dels tallers de lectura	20
Estudi i treball autònom individual	Resolució d'exercicis de pràctiques	L'alumne haurà d'acabar de realitzar els exercicis proposats a les classes de pràctiques a casa seva	15
Estudi i treball autònom en grup	Exposició sobre indicadors globals de producció agrícola	En grups de 2, els alumnes prepararan una exposició sobre un indicador de producció agrícola a nivell global, a partir de la consulta de bases de dades a l'abast	25

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació constarà de tres apartats:

1. Avaluació dels continguts. Consistirà en una prova objectiva on s'avaluarà la preparació i estudi de les unitats didàctiques, així com també l'assimilació i comprensió del material bibliogràfic analitzat al Taller de Lectura i de les pràctiques presencials. Suposarà un 50% del total i, a més, perquè faci mitjana ponderada amb la resta la nota no pot ser inferior a 5.
2. Avaluació de les habilitats. La part pràctica s'avaluarà mitjançant l'exposició sobre indicadors mundials de producció agrícola i els assaigs sobre les sortides de camp. Els exercicis de pràctiques i els assaigs sobre les sortides se realitzaran de forma individual i l'exposició sobre indicadors mundials de producció agrícola se farà en grup de 2 alumnes. Suposaran un 39% del total i, a més, perquè faci mitjana ponderada amb la resta la nota no pot ser inferior a 5.
3. Avaluació de les actituds i aptituds. La part dedicada a l'avaluació d'actituds i aptituds representa un 10% sobre la nota final. No hi ha prova específica per aquest apartat. La forma d'avaluació és l'observació que realitza el professor de l'actitud de l'alumne a classe, el grau de participació, l'atenció, la disposició cap a l'estudi, etc.

Classes magistrals

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Exposició per part del professor de les línies mestres del temari
Criteris d'avaluació	Se tindrà en compte l'assistència a classe i l'actitud i participació de l'alumne

Percentatge de la qualificació final: 2%

Taller de lectures

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Discussió sobre un aspecte concret del temari a partir d'una lectura. El professor haurà entregat prèviament una lectura que l'alumne llegirà a casa seva
Criteris d'avaluació	Se tindrà en compte l'assistència a classe, que s'hagi fet la feina prèvia de lectura del text. Se valorarà la participació a classe i la discussió sobre el text

Percentatge de la qualificació final: 1%

Pràctiques presencials

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Resolució d'exercicis i pràctiques on s'adquiriran habilitats en l'ús de tècniques estadístiques i cartogràfiques pròpies de la Geografia Rural
Criteris d'avaluació	Se tindrà en compte l'assistència a classe, que es disposi del material per a la seva realització i es mantengui una actitud d'interès en la realització dels exercicis

Percentatge de la qualificació final: 1%

Tutories en grup

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Tutories en grup per resoldre problemes dels informes, memòries i lectures realitzades durant el semestre
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final: 1%	

Assaig sobre les sortides

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Amb les notes de camp i el material bibliogràfic recomanat pel docent, els alumnes hauran de respondre a les qüestions que sobre les sortides els hi planteji el professor
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final: 29%	

Prova de resposta breu o objectiva

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Prova objectiva. S'avaluaran els aspectes teòrics desenvolupats al llarg del curs i el contingut del material bibliogràfic d'obligada lectura
Criteris d'avaluació	Se valorarà l'adequació de la resposta als continguts teòrics de l'assignatura
Percentatge de la qualificació final: 50%	

Sortides de camp

Modalitat	Altres
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	La sortida de camp és el mètode millor i més immediat per comparar el cos teòric de la Geografia Rural amb la realitat. Té gran importància perquè fonamenta la percepció directa d'elements geogràfics que enriqueixen els camps cognitius dels alumnes
Criteris d'avaluació	Se tindrà en compte l'assistència de l'alumne a la sortida de camp prevista i la seva participació i actitud al llarg de la mateixa
Percentatge de la qualificació final: 5%	

Resolució d'exercicis de pràctiques

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	L'alumne haurà d'acabar de realitzar els exercicis proposats a les classes de pràctiques a casa seva
Criteria d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	1%

Exposició sobre indicadors globals de producció agrícola

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	En grups de 2, els alumnes prepararan una exposició sobre un indicador de producció agrícola a nivell global, a partir de la consulta de bases de dades a l'abast
Criteria d'avaluació	Se valorarà la preparació de l'exposició que el grup en fa de la lectura, l'ús de mitjans audiovisuals, així com la claretat en l'exposició i la capacitat de generar discussió amb la resta del grup-classe
Percentatge de la qualificació final:	10%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

MOLINERO, F.(1990): Los espacios rurales.- Ed. Ariel.- Barcelona
GRIGG, D.B. (1992): An Introduction to Agricultura Geography.- E. Hutchinson. London
CHAPUIS, R., MILLE, P. (2001): Systemes et espaces agricoles dans le monde. Pairs. Armand Colin. 320 pàgs.
ROBINSON, G. (2004): Geographie of agricultura. Globalisation, restructuring and sustainability. Harlow. Ed. Pearson-Prentice-Hall. 331 pàgs
WOODS, M. (2005): Rural Geography. Processes, responses and experiences in rural reestructuring. Ed. Sage. London. 330 pàgs.
CLOUT, Hugh D.Rural geography: an introductory survey. Elsevier, 2013.

Bibliografia complementària

Al llarg del curs s'entregarà a la plataforma MOODLE articles sobre aspectes diferents de l'assignatur, o també capítols de llibre. Ambdós recursos seran la base del taller de lectures que se durà a terme durant una part de les classes pràctiques